

ULUSLARARASI ARŞİVLER KONSEYİ (The International Council on Archives)

Metin TUNÇ*

Misyon olarak bütün dünyadaki arşivleri geliştirmeyi esas alan Uluslararası Arşivler Konseyi (The International Council on Archives ICA), bütün dünyadaki arşiv camiasının meslekî organizasyonudur. Konsey, gerek özel gerekse de resmî arşiv kuruluşlarından, kurumsal ve bireysel üyeliklere sahip ve politik süreçlerden bağımsız, uluslararası bir sivil toplum kuruluşudur.

Uluslararası Arşivler Konseyi fikri, ilkin I. Dünya Savaşı sonrasında *The Institute for Intellectual Cooperation* tarafından önerilmişti. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar sonucunda 9 Haziran 1948'de konsey kuruldu. Kurum, ilk kongresini Paris'teki UNESCO Merkezi'nde 21-22 Ağustos 1950 tarihlerinde gerçekleştirmiştir. ICA, bugün 180 ülke ve bölgede 1700 kadar üyeye sahip bir organizasyon haline gelmiştir.

Günümüzde ICA

Ulusal dernek ve kuruluşlar ile ortak çalışmalar gerçekleştiren ICA, çalışmaları kapsamında henüz arşiv ve belgelerinin yönetim ve korunması için ulusal bir örgüte sahip olmayan ülkelere meslekî uzmanlığın sağlanmasında eşi olmayan bir kaynak olmaya devam etmektedir. Alt birimleri ile ICA, bölgesel düzeyde inisiyatif ve girişimlerin değişimi ve müşterekleştirilmesi için bir üs teşkil eder. Aynı zamanda ICA tanımlayıcı standartlar, elektronik ve diğer geçerli ortamlardaki kayıtlar, görsel ve işitsel arşivler, bilgi teknolojileri, mevzuatla ilgili hususlar, koruma ve damga çalışmaları (sigilography) konularında da bütün dünyadan uzmanların katkılarıyla oluşturulan özel vekâletlere sahip komiteler oluşturmaktadır.

İnsanlık eylem ve muamelelerinin kanıtlarını sağlayan arşiv ve belgeler, birey ve devlet haklarının temelini oluşturur. Bu boyutuyla arşivler ve belgeler, hakkaniyetle yönetimin ve demokrasinin sağlanmasında temel gerekliliğe sahiptir. Aynı zamanda arşivler, insanlığa ait geçmişin kayıtlarını koruyarak insanlık tarihine koruyuculuk eder. Bu çerçevede ICA, arşivlerin geliştirilmesi için çalışarak dünya mirasının korunmasını sağlamaktadır. ICA birimleri, Kuzey Amerika dışındaki

bütün bölgelerde arşivcilere yönelik bölgesel forumlar gerçekleştirmektedir. Genel Sekreterlik, ayrıca üyeler ile kurum ve uluslararası organizasyonlar arasındaki işbirliğinin devamı ve geliştirilmesi için de gerekli çalışmaları yapmaktadır.

ICA, bu faaliyetlerini yürütürken UNESCO ve Avrupa Konseyi gibi hükümetler arası organizasyonlarla yakın bir ilişki içinde çalışmaktadır. Bunun yanında diğer sivil toplum kuruluşlarıyla da güçlü ilişkilere sahiptir.

ICA'nın Misyonu

Uluslararası işbirliği ile arşivlerin geliştirilmesini hedefleyen ICA bu konuda kendine bir takım yöntem ve hedefleri ortaya koymuştur:

- İnsanlığın arşivsel mirasının korunmasını temin etmek üzere bütün ülkelerdeki arşivlerin gelişimi için teşvikler yapmak.
- Yeni arşivci ve müzecilerin eğitimi ile mevcut çalışanlara yönelik sürekli eğitim imkânlarını hazırlamak için etkinlikler ve diğer katkıları ile destek olmak.
- Meslekî etik değerlerin oluşturulması ve uygulamada bu değerlere riayet edilmesi konusunda bilgilendirmek ve teşvik etmek.
- Belge ve arşiv yönetimi alanında etkinlikleri uluslararası bir çerçevede duyurmak ve etkinliklere katılımı teşvik etmek.
- Bütün dünyadaki arşivciler ile belge ve arşivlerin yönetimi ve korunması ile ilgili kuruluşlar arasında ilişkileri geliştirmek.
- Arşivcilere yönelik meslekî eğitimler gerçekleştirmek.
- Arşivsel dokümanların kullanımlarını etkinleştirmek ve içeriklerinin daha geniş çevrelerce bilinmesini sağlayacak kolay erişim imkânlarının gerçekleştirilmesini teşvik etmek.

ICA tüzüğüne ait geçerli metinleri ve taslaqları www.ica.org adresinden temin etmek mümkündür.

* Micro Bilgi A.Ş. Akademik Satış Sorumlusu.